

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések; figyelmeztetés és a Kölcsey-sorsok iránt; budapesti napló; községek gazdálkodása, a duna-bal és jobbparti vasut helyben hagyott, irodalmi újdonságok, magyar játékszíni krónika, 's a' t.) a' pe-ti reform. egyházmegye nyilvános ülése; szegedvárosi adóügy, köszönet és kérelem Kliegl ügyében; különös felfűdöztetése a' gyilkosságnak; erdélyi országgyűlési közlemények a' vallási sérelmek ügyében; viszonzólevelet a' békesieknek az unio tárgyában; 's a' t.) Spanyolország (a' cortes legközelebbi eloszlik; növekedő pénzügyi szükség; 's a' t.) Anglia (az új vámjegyzék törvényre emeltetett; 's a' t.) Franciaország (a' Franciaországban jelenleg uralkodó elemek ismertetése; Orleans hg. a' francia trónörökös meghalt; a' kamarák jul. 26ikára összehívták; 's a' t.) Svédország (ország törvényszéki ítélet; jul. 5kén tökéletesen érett szőlő a' mőzelparti hegyen; 's a' t.) Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízjárás. Értesítő. —

Magyarország és Erdély.

Ő cs. 's ap. kir. felsége a' győri tudom. kerület főigazgatójává Deáky Zsigmondot, pápa ő szensége házi praelatusát, sz. Péter és Pál apost. kácsi apátját, hittud. n. 's a' magy. tudom. társaság tagját, továbbá a' szatmári káptalan megüritült valódi kanonokságára Majerhold Antal rónaszéki plebánust. Hoeller Móricz bárót a' nm. m. k. udv. kancellaria fogalmazó gyakornokát a' dunáninneni kerület, tábla iktatójává, végre Nemegeyi János kir. kincstári titoknokot Erdélyben zalatnai k. igazgatóvá méltóztatott legkegy. kinevezni.

Legf. határozatnál fogva Ferdinand, Fülöp, Lajos, orleansi hg. 's francia trónörökös halála következtében a' cs. kir. család f. é. jul. 19kén 16 napra udvari gyászt ölte, mely 8 napig nagyobb, 8rg pedig kisebb szertartásu leend.

A' pesti reform. egyházmegye f. hó 15d. tartá Rád a y Gedeon gr. 's Gyenizse József esperes elnökségök alatt nyilvános ülést; minek nevezeteseb eredvényi: 1) Jegyzőkönyv-olvasás 's jegyzői hivatal számára készült utasítás helyben hagyása után felbontatván a' jegyzői pénztárnokot választó szavazatok, mivel általános szótöbbséget, vagy is az egyh. megyei gyűléseket összes számának felénél többet senki sem nyert: a' legtöbb szavazattal bíró két egyed jelöltetett ki mindkét hivatalra leendő újabb választás alá. Különösen a' jegyzői hivatalra úgy szótárgáltak a' szavazatok, hogy miután Török Pál pesti lelkész, ki viszonylag legtöbb szavazatot (tizenegy) nyert, a' kijelölést el nem fogadta, az ujonnan kitűzött két egyed közül egyiknek három, másiknak két szava volt. 2) Nagy figyelmet, köztetszést 's méltánylást nyert az egyházmegyei néptanítók azon jelentése, miszerint alakulandó egyletek bemutatott terve vizsgálatára küldöttséget kértek. Célja ezen leendő egyletnek, mind azt, mi népnevelést véleményesere, eszmesurlódás, különféle helyviszonyi 's tanításmódi alapos tapasztalatok közlése, célirányos könyvek megszerzése 's olvasása által előmozdíthat, sikeresíteni! A' tervet Rádai gróf elnöklelte alatt Dobos J., Erdélyi F., Török P., egyh. Fáy A. 's Varga S., világi tagokból álló küldöttség 17kén megrostálván némi módosítással elfogadta; ajánlván egyszermind az egyházmegyének, hogy, mivel a' különben fontos tanítói helyzet az egyházmegyei gyűléseken kivált közvetlenül képviselve nincs, atyáskodó figyelmét tanító-ülnök választásra is terjeszse ki. Köszönet az emberiség nevében azoknak, kik magvait hinteték ezen gazdag reménnyel biztató társulatnak; hála a' nemes grófnak ez ügy iránti meleg részvételért; 's bár a' szerénységet megbántani félek, mégis ki kell mondanom: miszerint ezen terv létrehozását nagy részben tiszt. Dobos János ó-budai lelkésznek köszönhetni. 97.

(Figyelmeztetés a' Kölcsey-sorsok iránt.) A' Kölcsey-émlék-társaság részéről ezennel köz hírre tételik, hogy a' Kölcsey-sorsok kihúzatása ez évi sept. 12. napján fog okvetetlenül végbe menni. Kéretnek ez okból azon tisztelt hazafiak, kik b. Eötvös József, Deák Ferencz 's egyéb tisztelt tagjaitól ez emlék-társaságnak sorsjegyeket eladás végett elvállalni szivesek voltak, ne terheltesse nek a' Kölcsey-émlék-társaság elnökéhez, Fáy András urhoz (Kalap-utca 207. szám), az eladott sorsjegyek árát beküldeni, vagy legalább bérmentes levél által sept. 1. napjaig okvetetlen bejelenteni: mi számú sorsokat adtak el 's miket nem, mert a' fen kijelölt határrnapig be nem jelentett sorsszámok elkelteknek tekintetvén, díjak elváratik. Játsszani, mint a' sors jegyeken jelentve van, csak az eladott számok fognak. Pest, július 16. 1842. Bajza József m. k. a' Kölcsey-éml.-társ. jegyzője.

Budapesti napló. (Községek gazdálkodása.) A' P. Hirlap 144d. számában közlissetű Fáykn hangos szót, nyomos panaszt, a' gyakorlati életből meritettet, emel községink számadásiról; 's kinek alkalma volt a' községi jövedelmek kezelésibe közel vagy távol tekinteni, ki látá azon feneketlen hordókat, mikbe ezek rakatnak, vagy elleste azon ezerfelé szivárgó folyamot, mi azokat soha nem terhesedő méhében felfogja; kénytelen a' zoltár-íróval felkiáltani: mind igaz és ámen, a' mi szádból kijött! Ezen tekintetben tehát valamint igen méltó a' főnebbtiszttel értekező aggodalma: úgy nagyon ohajtható, hogy megczáfoltatnék valahára már a' szomorú tapasztalás ime szava: közös lónak túros a' háta; pedig bizony vannak még esetek, midőn a' hűtlen sáfárnak egy pár ember, csak azért, hogy parthívei szaporodjanak 's ingatag helyzetét szilárdíthassa, a' népkéserves verítéke gyümölcsének közszükségre szakasztott részét per fas et nefas elengedtetni, és soha nem sikerített tételek fonalán írja be utódjának, kit ismét képzelt költségekre kiadás betudásával ránt ki a' hinárból; mert a' tollnál 's papirosnál nincs engedelmeseb szolga, stat pro ratione voluntas. 'S mellyik tisztviselő vagy számvevő az, ki ámbár most már nem olly kézzelfogható tékozlatauk a' költségi cikkek, mint a' közajkon forgó utazási számadás: mentünk jöttünk: 100 fr. ettünk ittünk: 100 forint; ha tételről tételre vizsgálja is által a' számadásokat, az okleveleket is végig tekintse, vagy nem csinálhatni é keresztonásokkal érvényes árjegyzéket és nyugtatványokat ott 's egyebütt, hol az áldott feledés jótékony hanyagságára számítva a' község tudtával készült szerződéseket is meghamisítják!! Milly rendtelenség jellemzi a' községek számadását, épen olly szánakozásra méltó azok gazdálkodása is. Nem értek én egyet azon nevezetes politika elvével, melly minden embert csalónak tart 's illy szempontbul rendel általános köz- és magány-intézkedési szabályokat, 's hiszem, hogy sok helyen a' szövényes szerkezetű gép 's magányosak ellen- vagy rokonszenvei hát-

raltatják vagy segítik elő a' köz dolgok folyamát: de azt is hiszem és vallom, hogy minél több kézen fordul valami meg, annál inkább kopik 's a' kéz és pénz mind hangzásra mind ragályra nézve gyakran hasonló. Ugy is vélekszem, hogy bármilly szoros vizsgálat alá essék is a' községi számadás, miután ez a' már kész jövedelem kezelést illeti: még igen nagy gond és fontos figyelem fordítható a' gazdálkodásra, vagy azon források tisztán tartatásukra, mikből a' pontos számadások alá esendő mennyiség folydogál; mert az ezek iránti kellő szigor nem föltétezi amannak is rendben létét. Nem térek azon időpontra vissza, bár nem nagyot kellene hátrálnom, midőn a' hus és bormérés jogát a' községek — értem nem az urbériket — közvetlen magok kezelték; nem említem, hogy illy esetben a' község saját terhére, mert husnál az apadó, boruál a' töltelék az eredhető hasznót elnyelvén mindig csak a' kiadási rovatot szaporítá, ön pénzért rosz hussal 's itallal láttaték el, mivel a' szinét 's javát az ingyenhus és szabad bor jogával élő ns tt. nn. urak konyhája 's asztala emészték föl 's így a' nép, mivel a' bevételt mindig haladó kiadást közpénztárból kelle pótolni, kétszeresen károsodék; nem említem, mondom, ezeket, mert kevés község van aránylag már olyan, ki az illy kezeléseken vagy bérbeadás vagy más uton nem segített volna: csak azt jegyzem meg, hogy az illy haszonbérlesek föltételei közt gyakran van olyan, mi a' községre nézve tetteg 's nemleg is káros befolyást gyakorol. Ritkán fizet ugyanis a' haszonbérlelő csupa pénzt az egytetemes községet illetőleg: hanem tartozik bizonyos mennyiségű bort 's pálinkát is évenként községek czime alatt, de nagyjő uraimék számára adni, mi a' kész pénzfizetés rovására esik; mert nagyon természetes, hogy minél többet ad valamely haszonbérlelő italban, annál kevesebbet fizet pénzben. Azt szokták ugyan ellenvetni, hogy kisebb városok, faluk előljáróinak rendesen úgy is csak ez a' fizetésük 's nem kívánhatni, hogy föld- 's kaszáló-osztályok is magokét fogyaszszák! Legyen igen is a' fáradságnak jutalma; de nem bor és pálinka, mi az előljáróság iránti figyelmet alaposan csökkenti; e' mellett tapasztalás igazolja: mikép a' téli unalmas napok a' föld 's kaszálóosztásra tartogatni kellett készületet úgy fölemésztik, hogy kellő időre már előlegezni szükség a' frissítőket. Ezeket csak mellékesen érintve, lássuk a' majorsági földekkel gazdálkodást, mik a' község jövedelmeinek célirányos kezelés mellett nem utolsó ágát tennek. Vannak községek, mellyeknek majorsági földiek sok német herceg birtokát haladják, de mikből — igaz, hogy a' földmivelés nálunk még csak pang — sokszor annyit sem vesznek be, mennyi egy pár hivatalnok's fogat szükségére elég. Mi ennek oka? a' gazdálkodásmód. A' községek lakosok által szántatnak; de mivel a' bíró, vagy azért mert föld perzseltetésre is tud példát, szigorú lenni nem tud vagy nem akar: a' község földjeit csak akkor turkáltatják, mikor már más felejté is. No de hiszen sokszor késő szántás dusabb sikert fejt ki, mint jókora 's a' község vetései gazdag aratással biztatnak. Az aratás ideje itt van; embert irmagért sem kaphatni, mert kiki az uraságé vagy magáé után lát előbb; az elérett gabona szeméit hullatja, vagy megdőlven rothadásnak indul, mikor aztán végtére nem annyira levágják mint özszekeuszálják et sic porro, mig utóljára a' valóságos bevétel: rosz szalma, mit igen gyakran a' katona még csak lóalomnak is bajjal veszen el. Látván sok helység előljárója a' gazdálkodás illy fonák menetét, felében muveltetik a' közföldeket; 's helyesen! gondolja jámbor olvasóm; pedig esalatozik; mert felfogják a' helység nagyjai (primores loci) komástul sógorostul a' község földjeit, juttatnak belőle egypár szájas népkolompónak is; szántás-vetés jó, gazdag reménnyel biztat az aratás, sűrűn fekszenek a' vontatók, keresztek, kalangyák, a' nyomtatás derekasan halad, 's bár a' lovak híznak, mind e' mellett hatalmas garmadak emelkednek a' feles szerűkön, a' város gazdája már azontőri fejt: hol teremtsen helyet az isten áldásának. Lassan lassan jó gazd' uram! egy kis bökkenőre akadtunk. Nagyjő uraimék ugyanis nagy bölcsen elvégzék, hogy mivel polyvára a' községnek szüksége úgy sincs, azt nagyobb szorgalom ingereül a' feleseknek adják. Szórnak, de mivel felesünk tisztán akar dolgozni, a' szemnek csak elejét (görgőjét) felezteti, a' többit ocsu 's polyvára vervén; így nem ritkán esik meg hogy a' község fél termés helyett 1/3dot kap. Most már vermetek töltögetnek; 's ámbár a' hivatalnokok természetmenny-fizetése határozott, azt nem véka vagy köből hanem úgy szólván veremszámra adják ki, így például: ez a' verem a. uramé, a' másik b. uramé stb. mert a' szokás eddig is úgy volt; marad végre a' községnek: szalma. Ha pedig csakugyan megtörténik, hogy a' községnek szalmán kívül egyéb is jutott, ebből sem sok a' haszon; mert vagy van az életnek ára vagy nincs; első esetben egyik v. másik uram természetmenny-fizetését előlegezi 's arra is van példa, hogy az uradalmi tiszték, mert buzajok vagy abrakok elfogyott, az ellenőr-tiszt nem levén pedig hon, magtárba nem nyulhatni, kölcsönöznek, soha nem fizetem fejében, a' községtől, 's így a' község 's rendesen eldohosodik a' veremben, hogy néha még a' helység kell senkinek 's rendesen eldohosodik a' veremben, hogy néha még a' helység sertési sem eszik mohó étvágygyal. Vannak ugyan dicséretes kivételek, de igen kevés azok szép száma; 's ki közelebről isméri községink helyzeteit, kénytelen megvallani, hogy a' főlebbi vázlat nem tulságos. Nem lenne annál fogva semmi ohajthatóbb, mint olly kényszerítő törvény hozása, melly a' községeknek mindennemű gazdálkodást tiltván, a' jövedelem forrásait, minők föld, malom, stb. haszonbérbe adatái, a' szükségeseket pedig mint minden építést ár-

tási állapot lehetlen hogy a házassági szent kötés kisebbitésével erkölcsi aljasodásra ne vezessen; ide járul még az is, hogy az eddig gyakorlott vallásos szertartások elmellőzése a házasságok érvényessége iránt kétséget támaszt, és ezen szent kötés becsét lealázó botrányos fogalmakat kelt fel, különösen a huzamos szokásban mintegy megörökösített szertartásokhoz egészen ragaszkodó népség lelkében. Ezen erkölcsi és törvényes szempontból egyiránt helytelen újítás tehát az unionis juramentum elleni cselekvésmód. A fenebbi sérelem továbbá a vallások jogegyenlőségével sem fér meg, mert ha mindenik valláshoz tartozó papnak illy föltételek alatt copulálni megengedtetnék, bizonynyal csak hamar egy közönséges vallási versenyés támadna e honban, s így az, mi mindenek által, kik közös jogokat bírnak, elkövetve közversenyés tűzpontjává válnék, egyik felekezetnek sem lehet szabados, és hogy megengedtesék egyiknek a vallásos felekezetek közül visszavonás fölkeltését előidézni, azt alkotványszerűnek, s a kormány józan politikájával egybeférhetőnek tartani nem lehet. Végre nem is tekintik a Kk és Rdek ezen intézkedést egyébnek, mint az 1791ki 57ik czikk azon nyilvános rendszabásával: „proles e mixtis matrimoniis suscipiendae sexum suorum parentum sequantur et masculi in patris, femellae vero in matris suae religione educantur“ homlok-egyenest ellenkezőnek, mert nyilvánvaló, hogy a házasság föltételnek sem szabad kötelezni magát arra, hogy mindenik nembeli gyermekeit kath. nevelje. (Folyt. köv.)

Szeged jul. 10. Az 1715ik évi 77ik czikk nyilván rendeli, hogy a városi adó kivétele a nemesek jelenlétében történjék, nehogy az érdekeltekről náluk nélkül valami rendeltessék. E törvény nyomán Szeged városában az adó-kivetési vegyes gyűlésre a nemesség s polgárság meg szokott mindenkor hivatalni. Ma is illy gyűlésünk vala. Egy előbbi hasonló gyűlés határozata által választmány bízott meg arányosabb s czélszerűbb adó-kivetési mód kidolgozására. Ennek munkálata most fölolvastatott. A választmány előterjeszti, mikép a város határának részletes fölmérése most vagyon munkában s azon véleményben van, hogy ezen munkát befejezését annyival is inkább be kell várni, minthogy ha földösszeírás rendeltetnék, ez sem végeztethetnék be a fölmérésnél előbb s így kétszeres költséggel csak tökéletlen s fölösleg munkát lehetne nyerni. A főjegyző és egy választó-polgár urak kifejték: mikép jobb arány-kidolgozást mellőzni lehetlen, mert sokra nézve a teher tűrhetlen, így azokra kik tavaly 4—5 ftot fizettek, az idén 30—50 forint is vettetett ki, minek oka abban fekszik, hogy tavaly a szorgalmi keresmény 6 osztályba volt csak sorozva, az idén pedig 10 osztály állított; történt pedig, hogy sokan, kik tavaly a 3ik vagy 4ik osztályban állottak, az idén is abban meghagyattak; mi természetesen nagyon súlyosítja adójukat, mert az idei 8ik osztály felel meg tán a tavalyi negyediknek. A tiszt. főügyész ezekhez azt adá, hogy az adó tán azért is látszik tűrhetlenné, mert eddig nem volt kimutatva a törvény 1715: 77. szerint, mi hova fordítottatik. Ajánlá azért, hogy az adózók meggyűjtatása végett tétessék közre: mi a város jövedelme s mi kiadása. Megjegyzé továbbá hogy az 1715: 77. szerint a városi tisztviselők csak a katonaszállástul vannak fölmentve, a szóló pedig saját adó-kivetési jegyzékét másokéval összehasonlítván, azt tapasztalá, hogy mások fejéikül adóznak, ő rá pedig e czim alatt semmi sincs kivetve. S így hihetőleg a többi tisztviselőre sem. S azért ajánlá hogy ezen fölmentés szüntessék meg. Indítványát egy választó polgár pártolá a közretételt sajtó útján ohajtván. Mit a főjegyző is pártolt olly világozósítással, hogy a kimutatás tételről tételre történjék, mi annál könnyebben leszen eszközölhető, hogy e kimutatást a belső tanács már elkészíté. Melly nyilvánítás után egy tanácsbeli a beltanács e munkáját fölolvastatni kívánta, melly kívánata elfogadtatván az felolvastatott. E kimutatás igazolja azon öszszeségi számokat, mellyeket a kiadás s bevétel a Társalkodóban „Ismét Szeged“ czim alatt közlöttem. De nem lesz tán érdektelen a kiadások s bevételek főbb czimeit egyenkint is felhozni. Jövedelem: Jovazatokból 38,000 fr. Ujszegedi földekből 3,190 Ingyenes s Hattyasbúl 2,300. Áltirátásokból 4,000. Polgári díjakból 1,000. Bítang-lovak árából 100. Kaszálók s erdőből 840. Bagtóból 1,300. Kamatok actív követel. 100. Robotváltságból 24. Raboktól viszanyert költségből 200. Rendkívüli jövedelmek 200. Házi adó 35,000 s a t. öszv: 87,300 pengőben. — Kiadás: Tisztviselők s cseléd díja 31,000. fr. Cselédek ruhájára 3,000. tisztí lakokra 3,690. Alapítványokra 11,000, déznaváltságra 1,000; irószerre 1,500, napi díjakra 1,700, épületekre 1,400, ezek kijavítására 400, katonai épületekre 1,000, műszerek, s természetmennyekre 5,000, lovakra 200, gazdaságra 2,000. világitásra 3,000, fölvelt pénzek kamatai 6,976. rabok tartására 2,000. rendkívüli szükségekre 2,000, fölmérésre (ez ideigleni költség csak) 6,000. öszv: 87,000. pengő. E kimutatáshoz azon jegyzés vala csatolva, hogy hasznobéri s adói hátralevőség van 35,900 forint, a városnak actív s az idén alkalmasint behajtható követelése 10,000 forint, készpénz a tárból 10,000 forint mind pengőben; öszvesen közel 56,000 ft. pengő. A hasznobéri s adó hátralevőségéből több 24,000 fr. hajtatott be. E kimutatás elolvastatása után a főjegyző a választmányt oda ajánlá utasítani, hogy a föld s házakra, és szorgalmi jövedelmekre vetendő adó közti arány iránt véleményét mielőbb adja be s készítsen a jövő évre költségvetést, mellybe a rendkívüli kiadások is foglalandók, s ezek megtudhatása végett több évi középszámítást ajánlott. — Egy tanácsbeli a fejadót munkássági, vagy szorgalmi jövedelemtől járó adóra kívánta átválttatni, más tanácsbeli pedig megjegyzé, bármikép fog czimeztetni ez adórovat, az alól eddigi szokás szerint a tehetlenek s aggok vétessenek ki, mi elis fogadtatott. Ezek után egy ügyész illy értelemben nyilatkozott: Szomorú sorsa egy országnak, ha a polgári intézvények akár törvény akár szokás által kizárják a népet illyesekből s az egésznek elrendezési terhe csak néhány hivatalnok vállait nyomja. Illy castai viszonyok közepett boldogtalan a nép, s borús jövőendő fenyegeti azt; mert emberi s tulajdon legszentebb jogainak gyakorlásátul elzárva örökös bizonytalanságban tengődik s a tehetlenség kínai közt mintegy erkölcsileg halálos nyavalyában önkénytelen ballag sirja felé. De nem kevésbbé nyomaszt az azon néhány hivatalnok tisztathatósági állása is, a nép közt elválasztó-fal gyanánt emelkedik a nyilvánvalóság, melly a kölcsönös

bizalmat előli. Mert a hol nyilvánosság nincs, ott bizalom sem lehet, bizalom nélkül pedig senki ne csudálja, ha legtisztább szándoka legigazságosb tette is a néptől, melly nem láthatván rugóját csak eredvényét érzi, balul magyaráztatik. Ezeknél fogva elkerülhetlen azon indítványnak elfogadtatása, miszerint a számadások nyomtatás útján közre tétessenek. De ezen fölül szükséges a választmányt utasítani arányosb adókulcs-kidolgozásra, mire nézve tán a következők szolgálhatnának vezérelyekül: Adóztatás tárgyaiul tűzethetnek ki olly értékek, mellyek jövedelmezők vagy jövedelmezhetők, s mind azon természetű erő, mi jövedelmezhető értéket szülhet. Ehez képest az ingatlan javak közül adó tárgyai: a földek, rétek s bérbeadható házak. A földekre nézve legczélszerűbb lenne az adó-kivetési kulcs-kidolgozásra meg bízott választmányt fölök választmányokra osztani, mellyek magok közti megállapodás után a város határának egyes részeire kimenvén, a földeket minőségükhöz képest osztályoznák. S minden osztály közép-jövedelmezését számitanak ki, melly jövedelmezéshöz arányoztatnák az adó, hasonlót tevén a rétekre nézt is. Mi pedig a házakat illeti, a választmány tagjai minden háztulajdonost kérdezzék meg: mennyi bért kap házául s ennek mennyiségét egy e végre készült könyvbé iktassa; hogy pedig a tulajdonos kevesebbet ne valljon be, azon határozatot lehetne hozni, hogy a házbérlő megnézhetvén a tulajdonos által bevallott öszt, ne tartozzék ennél többet fizetni, habár alkuja többre kötelezné is. Az ingók pedig, ha betáblázott kötelezvényi sommák ezek, a betáblázási könyvből kitudathatók, egyéb jövedelmező ingókra s kereskedésre nézve pedig a külföld példájára osztályi adót (Classensteuer) kellene behozni. Lehetne például 6 osztályt állítani: az elsőbe tartoznának azok, kik 10 ezer forint jövedelmet vesznek be illy kép; másodikba azok, kik 7 ezret, 3ikba kik öt ezret, 4ikbe azok, kik 3 ezret, 5ikbe azok, kik 1500 ftot, a 6ikba, kik ennél kevesebbet vesznek be. Illy jövedelmek kipuhatolhatók nem levén, nincs e g y é b m ó d, mint mindenkiéknél önkéntes bevallására bizni illynemű jövedelmei följelentését. A mi végre a szorgalmi jövedelmeket illeti: a mesterségekre nézve több osztályt kell alapítani, s a legények számához mérni a mesterség jövedelmét. — Több jelenlevő tiszt (honoratior) nyilvánítá ezek után, hogy bátor az országos segedelmek rájokis mindenkor kivettetnek és személyeik s ingóik nem tartoznak a városi törvényhatóság alá, ők még is szorgalmi jövedelmektől a város házi adójához járulni készek. Éljenek! s találjanak sok követőre a kiváltságos osztály közt, mellynek valahára ált lehetne már látni, hogy a szabadság nem adómentességben áll, hanem a fölötti örökösítésben: mi, hova s mikép fordítottatik s kezelte-tik. Határozattá lön: a küldöttség 1) dolgozza ki a megadóztatandó tárgyak adóarányát. 2) Készítsen jövő évre költségvetést, s a rendkívüli kiadásokat közép számitás szerint fölveve szinte ehöz csatolja. 3) A földeket a tér kép szerint osztályozza s a személyes adó általános leendvén, kivételsmódjárul véleményt adjon, s a munkálata 30 nap mulva terjessze be. Somogyi m. k.

(Köszönet és kérelem Kliegl ügyében.) A Kliegl-könyv csakugyan létrejött. Hazafiai szives köszönet érte mindeneknek, kik benne fáradoztak, tőlem; nem mivel én penditém meg ezen eszmét — mert tehetém vala azt, de ha nincsenek, kik felfogják és az ígét testesítik, siker nélkül hangoztak volna el e szavak is a pusztában s ha nincs, ki az előlegezendő 400 pengőt adja, elmarad ez is, — az érdem tehát ama lelkeseké; de mivel a nemzet becsületéhez minden becsületes honfinak köze levén: az e mellett tett minden lépést hálásan fogadni, fel van jogositva mindenki. Nincs hát most már errenézve egyéb hátra, mint hogy: szerezzük meg ezen munkát minél többben, mert a könyv itt lehet; de ha nem jó be pénz belőle, a czél, mellyre szentelve van, elérve nincsen. — S „kiket a tartalom — mint Pulszky mondja előbeszédében — ki nem tudna egészen elégitni, elégitse őket azon érzelme, hogy egy nagyszerű találmány létesítését elősegítették,“ és szolgáljonmentségül az is, hogy e munka nagy részben úgy szólván rögtönözve készült, mert egy évi halasztásra az írók és szerkesztők nem számítottak. Azon hazaszerzte tisztelt hazafiak pedig, kik ezen vállalat elejére léptek, s kiket szives hálaképen szabad legyen itt is megnevezni, u. m. Császár, b. Eötvös, Garay és Vajda urak, kik a szerkesztés terheivel rakták meg ugyis elég közmunkanyomta vállalkat, szivesek lesznek — higyük el és kérjük őket erre — ezen munkából bejövendő summák mibenlétéről a közönséget időnkint értesíteni; hogy ez láthassa, mikép az áldozat-százakat nem valami könyvárusi lelketlen procentek nyelik el, hanem ha — mit szabad legyen nem hinni — a könyvárusok ezen öket közvetlen érdeklő „nagyszerű találmányt“ az elengedett procenteknek a hazai oltárára való nyújtásával elősegíteni nem akarnák, sőt ez által magokat jobban jutalmaztatva nem tartanak — az illendő járandóság s különösen az előlegezett öszveg rendes kamatjaival, s a papíros egy részét ingyen adott Smith és Meynier urak buzgósága által, művészet iránti szeretetben magokat felülhaladtatni alig engedő kiadó könyvnyomó-intézet-tulajdonosok képes követelésének levonása után maradót tiszta haszon egyenesen a rendelt célra, u. m. Kliegl fölsegítésére s nem máshova fordítottatik. De elég volt e vállalattal egyszerre, 400 pengőt, ezelőtt már egy évvel előlegezve, hazánk ama jeles fia kezébe juttatni; a — mikor s milly mennyiségben? — bejövendő summák a mozgony további mozgását még most elő nem mozdíthatván. És Kliegl nyilatkozásából, vagy — hogy nevével nevezük a gyermeket — felajdulásából értjük, hogy ez nem elég; hogy a munka félbenszakadt, legényei elbocsáttatvák, nemesak, de nyomorusággal is küzd folyvást. Ezeket hallani s a bajon lehetőségig nem segítni, köszívésig, a további segély elvonásával az előbbieket megsemmítni rossz gazdaság, a világ egyik legnevezeteseb találmányával majd nem kérkedhető nemzet becsületével nem törődni hazafiltanság volna. És e rövid tétel: „a nemzet becsülete kívánja“ elég hosszú arra, hogy a nemzet minden méltó tagját cselekvésre buzdítsa; mert ki erre siket, a leghosszabb declamatióknál is, nevezetesebb tárgyakról (mint például agár és pipa) gondolkodtában, csak ásitóznék. S illyent szózatot nem kíván érdekelni. Illy pontbul indulván ki, száraz-röviden ismétlem, mi már lelkes buzdításképen elmondott mások által: Hazám fia! és lányai! egy magyar olly szedőgépet talált fel, mellyen ha — mint a zongorán — játszik, azon gép a könyvnyomásra kívántató betűket olly gyorsan kiszedi és öszszerakja, hogy tökéletesülté-

vel' a folyvást beszélőt szedésben követheti. És ugyanaz olly osztógépet is talált, 's már több osztályra állított is fel, mely a' nyomtatásra már használt betűket ismét helyre rakja; és e' találmány új; és ezen új találmányt magyar találta fel; és ez nem ábrándozás, hanem Pozsonyban róla kiki meggyőződhetik. De az ember szegény, enivalója sincs, tehát magától, illy sok pénzbe kerülő vállalatot nem hozhat egészen létre. Elég, ha ő kigondolta, segíni a' hon kötelessége. Segítsük hát, hogy létre jöjjön találmánya, 's ne kelljen, ha netalán idő előtt elhalna — mitől örizzen isten! — pirulnunk minnagunk 's külföld előtt, hogy hazai prófétáknak nem hittünk, sőt azt megvetettük, és így őt meg nem érdemeltük!! Ehez képest: Én, mint ki azt hiszem, hogy a' pusztá gyakorlat elméleti szabályok nélkül kontárkodásnál egyéb semmi, — de az elméleten alapuló praxisnak, az életben mutatkozó valóságnak, mégis nagyobb barátja vagyok, mint a' sokszor ábrándozással határos elmélkedéseknek, nem tudtam a' gyakorlati életben észre nem venni, hogy illy segélyforrások közt még leggazdagabb *) a' sorshuzással egybekötött táncmultság. Ennek okait most sem psychologicé, sem physice nem fejtegetem; elég az, hogy úgy van: ezt hát mint lettdolgot veszem és használom; vagyis: minden lelkest a' nemzet becsület szent nevében arra kérek, legyenek szívesek, minden helyen, hol egy kis ártatlan multság elfér — mire falun is elég hely van — illyeseket tartani Kliegl nagyszerű találmánya fölsegelésére. — És ehez csak férfias akarat kell; mert nőnemi hajlandóságról ne kételkedjünk ott, hol azok — ha a' haza oltára számára dolgoznak — akkor legszebb kezeikkel; csak alig néhány mű készítésére 's e' mellett ártatlan multságra a' nemzeti becsület nevében fölkérte nek. Pest — a' haza szíve — itt is buzdító jó példával mehet elő; Károlyi György grófné 's mások azt nem hiában ékesítik, — abban annyi lelkes ifjú, ne higyük, hogy hiában tanyáznék. A' haza fiai ő, 's ez elég arra, hogy hazafiak is legyenek, 's hogy a' nemzet mellett ne csak érezzenek, de mit lehet és kell, tegyenek is. — De ismét practice vevén föl a' dolgot, lehetetlen nem jutni eszembe, hogy lesznek é illyesek, és mi sikerrel, 's — a' mi legfőbb kérdés — mikor lesznek? isten tudja. Én hiszem, hogy lesznek igenis; mert tudom, kikhez szólok. Azonban hogy addig is, a' „bis dat qui cito dat“ életszabályhoz képest, mikép lehetne a' dolgot segíteni: arra nézve véleményem az: adjon és halogatás nélkül adjon a' nemzeti színház igazgatósága egy — magyar nemzeti — szindarabot Kliegl hasznára 's legyen meggyőződve, hogy a' nemzet e' nemzeti becsület ótalmára rendelt összevet sokkal örömebb látja a' haza oltára nyújtani, mit némi érthetlen és éldelhetlen trillázásra kiszórt summákat. Sőt adjanak, kérem, és segély-nyújtásokkal mintegy szegényítsék meg azokat, kik nem adnak, egyes művészek 's a' legkisebb színészársaságok is illy segélydarabokat, és illyesnek adásával a' pesti — és más — német színház-igazgatóságok is művészet iránti érzelmet fognak tanusítani, és azt, hogy e' honban élni nekik annyi, mint a' „honfi“ nevet megérdemelni; — és meglátandjuk, hogy a' sokfelől csepegő vizek utóbb, ha rohanó folyammá nem alakulnak is, de egy kis géphajtó patakot csakugyan képezhetnek. — Ide járul, hogy: ha a' derék Smith és Meynier adhattak e' könyvhöz papirozt ingyen, miért ne tehetné a' hon minden papirgyára, vagy még kereskedője is, hogy egy rizma papírt, vagy mást áldoznék a' nemzetnek akkor, mikor annak illy jeles fiát ezzel segíti? Sőt miért ne lehetne egy darab kelmét, vagy művet, szóval bármit ajándékozni e' célra kereskedőink művésznök és mesteremberink résziről is? És ezek az illetőnek kezeihez, vagy Pesten kivezendő biztosához küldetvén, szentül hiszem, hogy minden hírlapszerkesztőség hazafiúi örömeinek fogná tartani, illy küldemények közhírré tételét nem azért, hogy a' nyújtó megdicsérették, hanem hogy adományának illető helyre jutásáról meggyőződjenek; 's ehez joga van mindenkinek, és ez a' sikert, nem hinnők, mikép biztosítja. 'S vajjon nem jó volna é illyeseket az iparegyesületnek legközelebbi legelső magyar műkiállításakor, vagy ha kissé utóbb is, beküldeni? — én nem kételkedem, hogy azon tisztelt egyesület fogna módot találni abban, e' végett külön tagok megkérése vagy tán egy Kliegl-segítő külön társaság alakítása által, hogy a' küldemények tán árverés útján is eladva, tán természetiben, mikép t. i. a' beküldők kívánják, rendelt célra eljuttatnának. Fölötte sokat lehetne várni n. Pozsony megyének, hiteles vizsgálat után, minden törvényhatósághoz bocsátandó felszólításától is. Sőt hiszem, hogy ha pozsonyvidéki birtokok és lakosok erre figyelmeztetnének, gabona 's más nemi, — ugyis szűken levő pénzbeli — segedelmeket nem vonnák meg. Mi volna egy-egy mérő gabonát Klieglhez beküldeni? és e' mód őt boldoggá tehetné, mert élnie kell. Sokat várhat a' haza e' részben e' kincset keblében záró Pozsony városa tanácsától is. 'S remélljük, hogy e' várakozásnak az megfelelni nem késendik. Melly ajánlásomat hogy én ismét practice is megkezdjem, Heckenast urat ezennel megkérem, legyen szíves nála levő váltótörvényi munkából (mellyet szabad legyen nekem iparczikkeim közé számítnom) 12 példányt Wiegand urhoz Pozsonyba elküldvén, annak eladására és egyenesen 's egészen Kliegl kezeibe juttatására megkérni; a' pozsonyi törvénytannal ifjuságnak hazafiúi buzgóságán, mellynél fogva ama' példányokat 1 pftjával megvevén, a' nemzeti ügyet — tán nem saját kára mellett — előmozdítandja, semmit sem kételkedvén. **) Veszprém, júniusban 1842. Zsoldos Ignác. —

„Különös felfödöttetése a' gyilkosságnak“
 cím alatt sietek közölni egy vérlázító történetet, melly kevés nappal ezelőtt városunkat (Kis-kun-Halast) megrendíté 's melly iszonyatossága 's ama' közmondatt „a' gonosz ságot a' tyuk is kikaparja“ igazságának tekintetéből a' figyelmet és csodálkozást méltán megérdemli. A' történet egyszerűen ez: még mult 1841. sept. 15-én bizonyos Jakab István, 30—32 éves, ref. vallású, fiatal, jómodu gazda városunkból hirtelen eltűnt, 's elsikkadt úgy, hogy hollétiről maig sem tudott senki semmit. Második házasságból való nejére, kit J. I. mint hajadont vett

*) Legsikeresebb, akarám mondani. Mert hogy e' hon annyi gazdagai közül mindaddig nem találkozott, ki Kliegl fölsegítésével úgy szólván magát halhatatlannította volna: az csak ugyan nagy-szegénységre mutat. Egy kártyára néha ezerek tételnek, és még egyenetlenül bank nem adatott e' célra. Mi, ha már történik, roszból nagyobb jó nem eshetek. — Z—z!

**) E' czikk fölvetelére a' többi hírlapszerkesztőség is hazafiúi tisztelettel kéretik, mivel nem parányiságot, de az ügyet tisztelnék meg. — Z—z.

üöl, egy meglehetősen kinézésű, de kicsapongó hölgyre és bizonyos Gy. P. nevű 20—24 éves kisebb nagyobb tolvajlásiról közösen ismert erkölcstelen suhanczra, ki J. Inéval tilos szerelemben élt, melly miatt gyakori ezivódás és ütlegjötték az asszony részire közbe, és meg egy harmadik P. P. nevű czinkosra esvén az elsikkasztási gyanu, ezek mind hárman még mult ősszel bebörtönöztek. — Azonban a' tanuk vallomásaikból csak ennyi: hogy azon éjjel, mellyen J. I. elsikkadt, illyenemű kiáltozás: „keresztapám! ne hagyjon kend, mert megölnek“ a' gyanus háztól sebesen kijövő 's menő kocsi éjjel, másnap talált véres kocsi, 's több efféle jövén világosságra, a' czinkosok 8 hónapi börtön után, miután makacsul tagadtak mindent, 's több próba ellenük nem volt, 's az asszony folyvást állitná, hogy férje a' török széleken volna sertésekért, a' ker. tömlőczből mármár szabadon bocsátatandók valának, midőn Gy. P. feslett élte következtében a' börtönben meghal, 's a' titkot, 's talán? mint főczinkos, a' büntetést is magával sirba viszi. — De ime! mi történik; az asszony, látván hogy börtöne napról napra hosszabbodik és többé nincs, kiért az iszonyu titkot rejtené, f. év pünköszt hetében fölkérezdik börtönéből 's megvallja, hogy csakugyan Gy. P. és P. P. ölték meg férjét 's puskáját 's vadász-tarisznyáját ő égette el kemenczében; de hova temették férjét? nem tudja. — P. P. fölhivatik, az iménteket valott asszonynyal szembeállitva, az asszony is szavát visszahuzza, 's a' dolog kevés különbséggel ott áll ismét, hol 1841 ki szeptemberben. Azonban ő csodás utja a' gondviselésnek, ki a' sötétség titkait világosságra hozza, f. jul. 3án m. b. Oreczynak, Halashoz néhány órányira fekvő kisszállási pusztáján legelő gulyája a' 10 hónapig hasztalanul keresett holt tetemeket fölfedezi. Az említett báró gulyása látván ugyanis azt, hogy egy bizonyos helyen, a' marhák sokáig bögnék, szaladgálnak, szarvaikkal a' földet hányják, nyugtalanok, megdöbben — oda megy, ásót ragad, 's alig egy lábnyira föltúrva a' földet, egy görnyedt helyzetben levő büzhödt holt emberre akad, kinek fejszével koponyája széthasgatva, kezei 's lábai iszonyuan fölkoncolva valának. — F. julius 3kán behozatott a' szerencsétlen J. Inak rokonaitól megismért holt teste, 's a' vesztélyes kigőzölés miatt, még az napon, d. u. 6 óraker nagy sokaság jelenléteben, a' jobb sorsra érdemes, becsületes ember eltemettetett. Eddig a' dolog egyszerűen 's röviden. Most már remélljük, hogy az asszony és egyik életben levő czinkos a' tény alig tagadhatván többé, bizonyos vallomásra birathatnak 's érdemlett büntetést arathatnak. Hogy nem költemény hanem lettdolog a' mit írok, szolgáljon némi kezeskedésül nevem világos kitételével leendő megjelenése czikkcskémnek. Tázláry Károly h. ü.

(Viszon-felelet a' békesieknek az unió tárgyában.) A' békesiek mult évi Jelenkor 96ik számában unióról közölt czikkok el- lenében, ugyanazon hírlap idei 14 számában bátorítottam saját véleményemet közölni, melyre ő megnehezítvén, ezen lap 39 és 40ik számában engem vis- szatorolni törekedtek. Unió-elleni harczukat elkezdvén, ő alkalmas-int azon édes reménnyel táplálák magokat, hogy a' győzelem számukra kész, már látták fény- leni a' d. adal-kapukat, már hallák elzengeni a' magasztaló zsoltárokat, már előre jó izűt nyújtóztak el a' nyert rőpkényeken, és im enged meg nekik nyáias olvasóm, hogy szózatom által mámorukból felriasztatva, olly üres szavakra, olly nyers kité- telekre fakadtanak, hisz a' felingerült kedély előtt elörpül az ész. Hiú elméncz- kedéssel 's guanyl teljes záfolaton sértő kitételeit mellőzve — mert mi ellenők mondatott, azt ő mind gúny- 's elnézkedéssal vevék — átmennek állításuk védelmére, mellynek meggyilkolására én vetemülni nem átalottam — ezek az ő ke- gyes szavaik — 's nem kis eszme-zavarral hirdetik: miszerint ők nem az uniót, de annak sürgetését mondák korszerűtlennek, mintha bizony, mint a' t. szerkesztőség is megjegyze, e' két dolog közt volna lényeges különbség; és midőn az én. unió kor- szerűségét bizonyító adatokat méltányolni kegyeskednek, még is vitatják, hogy az unió, vagy pedig mert az mind egy, annak sürgetése nem korszerű. Ki tud illy a- nomalán elgagadni hogy lehet ugyanazon tárgy egy időben korszerű 's korsze- rűtlen? És ők unió ellenségeinek még sem akarnak tartani, sőt készek az egy- sülésre, de csak néhány század mulva, mikor már többé nem lesznek, azaz soha. Ohajják a' békét, de békekura még nem akarnak lépni! És pedig azért, mert an- nak ideje még el nem érkezett; nemzeti erő 's nagyság kifejtése nálunk jelenleg a' fő feladat, mellynek az unió által tán ellene dolgozunk! És e' szó figyelmeztetem, illy esetben átok alá kellene vetni az unió eszméjét de, kérdelek, bebizonyítottá- tok-e' e' súlyos vádat, mire felhittatok volt? Nem, egy szóval sem, mert azt bebi- zonyítani nem is lehetett; és ha nemzeti erő 's nagyság kifejtése nálunk jelenleg a' fő feladat — min nem kételkedem, vajjon mind erre rosz hatású volna-e', ha mi két protestans felekezetet vallásban egyesülnék 's ez által nemzetiség tekintetében is egymáshoz közelednénk? Vajjon a' nemzeti erő kifejtését akadályozni fogja-e' a' szerzetnek azon nyilatkozása, ha mi két protestans felekezet — kik közt bizony létezik egy kis idegenkedés, leginkább a' nyelv miatt —, testvéri jobbot nyujtva egy- másnak, élvezni szeretnénk — mondham a' viszonzítás édes örömeit? Bizony bol- dogabb volna már is hazánk, ha a' deák közmondás: hány fej — annyi értelem, átok gyanánt nem feküdnék rajtunk! A' hazára nézve csak nyereség, ha a' választófalak romba dőlendezek, és ti békesiek rosz szolgálatot tesztek a' hazá- nak, midőn a' már onló félben levő falakat támogatni erőlködök, ti az unió esz- méjéhez pietással nem közeledtetek, illy fonák viczekben, hogy Amerikában még mind eddig nem állítottak gőzka- lanokat a' különfelekezetek összeolvastására na- gyon látszik fogaitok fehére! Amerikában mitsem ügyelnek egymás vallására és A- merika még is megszégyeníté az idős Európát! És ez aztán nem unio elleni ar- gumentum! Az unió sürgetése nem korszerű — mondják a' békesiek, mert a' nép! Hajh ez felzúdúl! Ez még erre meg nem ért! Ezt előbb nevelni kell! És ha mi addig várakozunk, míg a' nép nevelt lesz, úgy az unió eszméjének, mielőtt testé válhatott volna, behegedült szent Dávid, mert a' nép azaz plebs, tömegben soha sem lesz nevelt, még akkor sem, ha több egyetem lesz mint koresma, hova kicsinye nagy járna tanulni, mert tudva van, hogy az iskolákba jártak közt is sok a' tökkel ütött! Nem is ártottam semmit felekezetem alóbb osztályának — habár itt a' ref. népet is értem, mert csak nem fogjátok rá, hogy őt úján visel, az egész theológiát? midőn mondom, hogy olly dogma megváltoztatása miatt, mellyel tán soha nem volt tisztában, nem zendül fel. Hány-szor kellett elmondania oktatóknak azon külön- séget, mellyet Luther és Calvin állított az ur testéről, míg mindnyájan felfogák, hogy lehetne aztán annak szegényére, ha róla mit sem tud, ki akadémiai prelectiókat az ekénél hallgata? És azért esudátom a' békesiek azon állítását, miszerint az unió sürgetése nem a' közvélemény fejleménye, mert abban a' nép meg nem egyezett, azaz róla 's nélküle történt. A' nép tömegben soha sem képes befolyani valamely tárgy eldöntéséhez, illy képtelenséget gondolni is nehéz; vannak neki képviselői, az egyházban a' presbyterek, ezek intézik sorsát, intézik pedig sorsát, úgy, hogy eljárásuk ellen a' népnek kifogása, ne lehessen. És nálunk ágostaiaknál az unió eszméje szőnyegre került először a' presbyterialis gyűléseken (a' szarvasi ev. egyház azon esetre, ha az unió meg lesz, 200 pftal járuland a' pesti iskola felál-

Franciaország.

(A' Franciaországban jelenleg uralkodó elemek ismertetése. Elegy.) Paris, jul. 12kén: „Mig azt ministeri lapok legszebb virágzásban diszlőnek mondják, a' Revue Indépendante egészen más hangon nyilatkozik, mondván: „A' polgárság állapotja fölbomláshoz közelit, mit e' testület egyedül csak magának tulajdoníthat, mivel az alsó néposztály elleni gyűlölségből önként bitorolhatja jogait a' féktelen hatalom által. 'S micsoda jelenleg Franciaország kormányzata? Rabló rendszer, játszás a' véleményekkel, lélekisméret-árulás, romlottság minden alakban, 's mind ezt azután nyilvános életnek nevezik! Az önzés, mint alapja az alkotványnak, nemcsak ezt magát, hanem a' társaságot is megrendíté. Micsoda napjainkban az országgyűlési követ? Olly férfi, ki saját és választóji érdekében üzérkedik, mert minden választási testület csak olly kereskedőház, mellynek mint commis-voyageur szolgál a' követ ur. Egyik vassal üzérkedik, a' másik borral, a' 3dik selyemmel, 's a' t. mindegyik csak választóinak egyedi szükségiről gondoskodik, 's e' mellett természetesen magáról sem feledkezik meg. A' zendület mindenek előtt e' kérdésre válaszolt: „Micsoda a' harmadik osztály? 's ez 1830ban csakugyan teljesült. De azóta a' megvesztegetés iszonyu magosra emelkedék, mig a' 3dik osztály urasága hasonló mértékben csökken, 's végre majd egészen eltűnik.“ — Parisban a' választási eredmény határozottan az ellenzék részire nyilatkozott.“

(Orleans hg, a' francia trónörökös meghalt.) E' szomorú eseményt köv. nyilatkozatban tudatá a' strassburgi megyeispán a' lakossággal: „Alsórajna lakosi! Mindnyájunkat váratlan és iszonyu csapás ért; tegnap (julius 13kán) Orleans hg lovai elragadák kocsiját, a' hg kiugrott, és esése következtében három óra mulva meghalt. A' király már többször tanúsított szilárdlelkűséggel viseli e' csapást, 's Franciaország és gyermekei számára élni fog. Neki királyi és atyai kötelességeket kell teljesíteni, 's még sokáig fogja Franciaország számára most még szükséges napjait megtartani a' gondviselés. Alsórajna lakosi! Már disz-ültözötben valátok, ünnepélyesen elfogadni készek Orleans hget, 's a' kir. hgnöt, ki annyira örvende körötökbe juthatni. E' ragyogó remények kevés óra alatt eltűntek, gyász foglalja el az öröm helyét, a' haza legidősb fia nincs többé! A' jövőnd minden reménye egy bölcsőben nyugszik most. A' király bölcsesége, 's jóvendő nemzet egyetértése óalmazni fogja a' kir. csemetét. Am nyujtsanak egymásnak kezét a' parisi gróf ns atyjának sirja fölött a' pártok; 's e' nyilvános fájdalom közepett nyugalma által bizonyítsa egész Franciaország be, hogy a' szerencsétlenségben is nagyszerűen és rendületlenül áll.“ — Lajos Fülöp 69 éves a' parisi gróf pedig csak f. évi aug. 22kén lesz még 4 esztendő, igen valószínű tehát, hogy kormányzóságra kerülend Franciaország sorsa, mi eddig még mindenkor nagy szerencsétlenséggel párosult. —

Svédország.

(Országgyűlési ítélet. Elegy.) Jul. 2kán az országgyűlés vég-ítéletet hirdetett az utolsó országgyűlés választmánya által bevádolt királyi tanácsosok ellen két évig folyt perben. Vádolt volt 16, 's vádpont közel 30, melly szám egyedüli oka, hogy a' per 2 évig húzódott. Az ítélet minden tekintetben ártatlanoknak nyilvánítja a' vádlottakat. — Julius 4kén Brahe gr. Pétervárra utazott el, a' czári ezüst lakadalmak a' király üdvkivánatit tolmácsolandó. —

Külföldi elegyhír.

Legujabb. A' fr. kamrák julius 26dikán nyitattak meg, 's mindenek előtt kormányzóságot választandnak azon esetre, ha a' király a' parisi gr. kiskorosága alatt találva meghalni. Lajos Fülöp Nemours hget ohajtja kormányzóvá választatni. —

A' trieri lap rajnamellékrül írja, hogy a' zeringeni hegyen Moze l partján f. évi jul. 5kén már tökéletesen érett szőlőt találtak, mit az előbbi híres borévekben p. o. 1811 és 1822ben már julius 1jén tapasztaltak.

Gabonaár váltó garasban, Pesten pesti, egyebült pozs. méről értve.

	Tisztábbá.	Kétszeres.	Rozs.	Arpa.	Zab.	Kukorica
Pest jul. 22.	190-204	145-155	120-125	90-100	80-85	120-125
Komárom „ 9.	140-144	120-130	100-110	78-80	—	72-94
Szeged „ 2.	120-130	100-115	—	60-65	—	75
Pécs jun. 18.	125-132	115-120	—	62	—	90
Baja jul. 6.	120-138	100-109	—	—	43-47	89
Mosony jun. 23.	130-160	105-120	100-108	70-78	15-55	74-84
Miskolcz „ 22.	175-158	155-165	38-150	108-120	42-45	115-120
Uj Beese „ 10.	120-130	—	—	—	—	70

Pénzkelet: Bécs jul. 20kán: 5pentes status kötelezvény: 108 1/2, 4 pcentes 100 3/4; 183tki kölcsön: 688 1/2; bankreszvény: 1600; éjszaki 1000 frtos vasutreszvény: 730; bécsgyőri: 100 frtert 84 1/2; dunagőzhajó 500 frtos részvény: 495 frt.

Dunavizállás Budán, julius 22kén: 6' 1" 6" a' zerus felett.

litásához) innen vitézett át az esperességi gyűlésekbe, a' honnan határozott utasítás adatott a' kerületi 's egyetemes gyűlésekre menendett követeknek a' p. Hirlap 57 számában közölt tanács értelmében. És most tán elhiszik a' békesiek hogy az ágostaiak egyetemes zsinatján a' közvélemény nyilatkozik. Mert midőn azt mondám, hogy a' népek legnagyobb része az unióról, még nem is álmodott, leginkább a' református atyafiakat értém, azon a' P. Hirlap 57. sz. közölt állatásnál fogva, hogy az ágostai vallástételiek egyházi beligazgatása szorosan néphatalom, a' helyét vállalásnaké pedig zártkörű főnök-hatalom. Még két dolgot nem hagyhatok érintetlenül. Azon kérdést gördítik ellenem a' békesiek, hogy ha az ágostai (itt esavartok mert én a' reformátust is értem) köznépp olly könnyen türi el ritusai változtatását, miért van, hogy egy bizonyos egyházban a' német ajkú ágostai fél Gy. Sz. Boldogasszony ünnepe megüli 's ugyanott a' tót ajkú rész azt nem ünnepli? És hol van itt ritus-változtatás? A' német fél azért ünnepli meg azon napot, ment neki ugy tetszik, szabadságában állván t. i. mind kettőnek azon, mint nem evang. ünnepe, nem vagy megünnepelni. Azon igen udvarias megjegyzésre pedig, hogy a' magyarhoni egyházak uniójáról tetszett bőlesen hallgatnom, feleletem ez: a' magyarhoni egyesült egyházak történetét tudni nem kötelességem, 's nem tudom nem szégyen; szeretem azonban hinni, hogy az általatok közölt adatok nem egészen teljes hitelek A' temesvári egyesült egyház állapotjáról legalább egészen ellenkező tudósítást olvashatni a' p. Hirlap 42. számában. De ti el nem hallgathattatok semmi adatot, melylyel az unió eszméjét megdöngetni ne igyekeztetek volna. Hagyján! beszéljétek tovább is az unió sürgetésének korszerűsége ellen, de ovakodjatok a' haladó idő kerekítől, hogy el ne tapossanak. A' pénzek iránt pedig, sejté Kossuth L. hogy az ellenvetés illézésre megyen vissza. És kérem, milly erény az a' mások károsítása nélküli önösség? Ennél különb logikai non enst ki látott valaha? Van e' önösség, melly másoknak ha tetteles kárt nem is, de nemlegest legalább ne okozna? No de pax vobiscum! Amen. — Jancsovics Pál. *)

Spanyolország.

(A' cortes legközelebb eloszlik. Növekedő pénzükség. Elegy.) A' ministerség alig várja a' 2ik félévi adó megajánlatását, hogy azután rögtön eloszlathassa a' cortest, melly munkátlansága daczára is sok dolgot ad a' kormánynak. — A' készpénz napról napra szűkebb, 's a' belminister számos tökepénzessel minden ohajtott siker nélkül alkudozott. Már háromszor hirdetett a' kormány 40 milliónyi kinestárjegy-kibocsátást, névbeesők szerint 's kamatostuligérvén annak bizonyos idő mulva visszaváltatását; de hasztalan, mert eleinte egy ember sem jelenté magát, utóbb pedig találkoztak ugyan vállalkozók, de olly kemény föltételek mellett, hogy ajánlataikat a' kormány nem fogadhatta el. — D. Francisco infans legidősb fia rövid idő mulva Madridba érkezendik, 's egy ottani ezredbe fog lépni, öcsese pedig hadihajón szolgálnd. Mindkettő meglehető nép-szerűséggel bír, különösen pedig az utóbbi, ki már 16 éves korában párviadallra szólítá Parsent grófot, mivel nagyon fölibe merészkedék emelkedni. — Espartero folyvást minden vasárnap estélyt 's tánczvigalmat ad, mellyen azonban csak a' most uralkodó párt emberei jelennek meg 's régi nemességet nem igen láthatni. — Bilbaoban az utóbbi zavarok miatt 15 egyed halálra, mások pedig igen tetemes pénzbüntetésre ítéltettek. — Felipe agyonlövétése egész Cataloniában nagy örömet szült. —

Anglia.

(Az új vámjegyzék törvénynyé emeltetett. Elegy.) London, julius 9ikén: „A' lordok mai ülésében az új vámjegyzék kir. megerősítése olvastván föl, ez új rendszabály most már törvényes érvénnyel bír. Az alsóházban élesen rovgatják a' tory minsterséget az uralkodó szörnyű inség miatt; a' kormány azonban vállvonitva csak azt válaszolja, hogy mindezt még a' whigek kormányrendszerének kell tulajdonítani. Kiadás eszközeül jó ugyan az illy mentegetőzés, de az inségen mitsem segít, most pedig főleg csak erről kellene gondoskodni, mert a' legközelebbi gyűlések egyikén így nyilatkozték egy szónok: „Kevés nap mulva 300 ezren menendünk Londonba; erőszakoskodni koránsem fogunk ott, hanem ha már csakugyan éhhalálra vagyunk kárhoytatva, tehát a' királyné szemei előtt akarunk meghalni.“ — Az utóbb lefolyt évben 2,139,984 font sterlinggel haladta meg az országos jövedelmet a' költség. — Jul. 8kán reggel Fox Anna, a' nagyhirű Fox Károly özvegye, élete 94dik évében elhunyt. Férje halálát tehát 36 évvel élte túl. — Valamennyi lap panaszkodva említi, mikép Franciaországban folyvást legbotorabb hírekkel törekszenek magosbra emelni a' gyűlölséget az angolok el ellen. „Igy például, jegyzi meg a' Sun, legközelebb azt hirték, hogy Guizot számára roppant pénzüsszegen vásárolja a' szavazatokat az angol kormány. Majd bizony! annyi pénzre van nálunk a' toryknak szükségök, hogy saját kegyelteiket is alig bírják már előmozdítani.“ — Ezüst menyekzője alkalmakor közbocsánatot akarván hirdetni a' moszka czár, a' Londonban élő lengyel menekvők egyhangulag elhatározzák, hogy nem fogják azt használni. — Bean kivallá, hogy már többször akart a' királynéra löni, de pisztolya mindig csütörtököt adott, 's merényét senki nem vette észre. — A' ministerség tagjai közt meghasonlás kezd uralkodni. —

*) Ezzel hiedelmünk szerint végettnek hisszük Békes részirül az unió iránti vitát. A' szerk.

É R T E S I T Ó.

Gőzhajójárás Bécs, Pest es Orsova közt júliusban:

Pestrül Bécsbe indul regg 7 ór.) mindennap
Pestre Bécsből érkezik este)
Pestrül Orsovára indul minden vasárnap és csütörtökön regg. 4ór.
azaz: julius 28 's 31dikén.
Pestre Orsováról érkezik minden hétfőn 's pénteken, délelőtt.
az az: julius 25 's 29czedikén. — Ezen kívül még egy vonat gőz-
zós minden 14 nap megfordul Pest és Drenkova közt, Bécs és Pest közt pedig
ÁRPÁD teherhajó minden héten, minden vasárnap egy nap jövendvén le-
Bécsből; **Árpád** indul Pozsony 's Bécsbe minden szerdán regg. 6 órakor,
egy személy vitelára I. hely Pozsonyig: 4 fr. 40 kr., földelen: 3 fr.; Bécsig I. h
6 fr. 30 kr., földelen 4 fr. p. p.

400 v. f. segélydíjra csőd a' Georgikon mellett.

3) Mlágos olnai gr. Festetics László ur uradalmi kormánya részéről közhi-
rül adatik: hogy a' Georgikonnal összekapcsolt azon intézetbe, mellyben jöven-
dő uradalmi ügyvédek képeztetnek, ezen iskolai év végével szabad szállás,

és esztendei négy száz forint v. cz. segély-díj mellett egy ifju vétetik fel, ki az uradalmi ügyvédek melletti joggyakorlaton kívül jövendő rendeltetéséhez a' alkalmazott tudományokat szorgalmasan tanulni 's azokból magát próbatét-
nek is alávetni köteles leszen. A' ki ezen segélydíjt elnyerni kívánja, szükség-
es, hogy a' philosophiai és jogtudományokat kitünő előmenetellel elvégezze,
ép testi alkotvánnyal bírjon, magyarul, deákul, és németül tökéletesen írjon
és beszéljen, és mind ezekről, valamint jó erkölcsü magaviseletéről hiteles bi-
zonyítványait folyamodása mellett a' fenerintett jószágkormánynak legfelebb
f. e. September 15 napjaig Keszthelyre elküldje. — Kelt Keszthelyen junius
20kán 1842. 3)

**(Hajdu-városi kir. haszon-
vételek bérbeadási ideje
változik.)**

3) A' Hajdu.városok kir. haszonvé-
telei haszonbérleti kitézött határnapok
megváltozván, ezennel közhírre tétetik

hogy azon haszonvételek ezen időkhben
fognak árverésen haszonbérbe adatni:
A' Vámos-Pércsik augst. hónap
7ik napján, a' hadháziak aug. 8án, a'
doregiak: aug. 9én, a' böszörményiek
aug. 11kén, végre a' szoboszlaiak aug
12ik napján, mindenik városbeliek u-
gyanazon városban, hol a' haszonvételek
vannak. 3)

2) Pestmegyebe Pesttől két órányira helyzett Péczel helységben egy 10 szobát, és kamrát, konyhát, istállót magában foglaló szállás kerttel, szőlővel együtt folyó évi sz. Jakab napjától haszonbérbe adandó; bővebben értekezhetni Péczelen Bódiá Ferencz számtartónál. 3)

Hirdetvény.

2) A' nm. magyar kir. udvari kincstári tanács kegyes rendelkezésével fogva, a' kir. koronai és szabados Tiszán inneni kerület tanácsa részéről közhírré tétetik: hogy fenirt kerül. keblezett O-Kanizsa, Szentá, Ada és O-Becse m. városokban, ugy szinte Martonyos, Moholl, Petrovosszello, Földvár, Turja és Sz. Tamás helységeken fenlevő serméri és nádályfogási Jus, továbbá Martonyoson, O-Kanizsán, Szentán, Adán, O-Becsen, Földváron, Turján és Sz. Tamáson, valamint bent a' helyekben, ugy a' külső csárdákban, és az országos vásárokon is gyakorlandó bor- és pálinka-mérés, nem különben Martonyoson, O-Kanizsán, Szentán, Adán, Moholon, Petrovosszellan, Turján és Sz. Tamáson a' husvágási jog, vagy is mérszárszék. — ugy szinte O-Kanizsán, Szentán és O-Becsen tartandó országos vásárok alkalmával beszédendő helypénzidjak, végtére O-Becsen, Földváron, Szent Tamáson az ugy nevezett Kozarék, végtére a' szentái tóhalászati jog folyó esztendei aug. hó 2kán és utána következő napokban O-Becsen a' kerületi tanácsházban reggeli órákon tartandó nyilvános árverés utján haszonbérbe — jelesen a' serméri jus hat, a' többi elősorozott haszonvétel pediglen három, f. évi november hó 1-ső napjától kezdettől veendő esztendőre kiadatni fognak; mindazok, kik ezen haszonvételek árverésében részesülni akarnak, kötelesek lesznek vagyonyjuk állapotját hiteles és a' kerületi tanácsnak árverés előtti elmutatandó tanúság és illetőleg bebizonyító oklevelei által bemutatni — és a' bérbe kivenni kívánt haszonvételhez arányozott bánatpénzt előre letenni, a' többi szerződésbeli föltételek a' kerületi irnoki, úgy a' pénztári hivataloknál előleg is megtudhatók. 3)

Békés-Csabán országos vásár.

A' legközelebb nyert szabadalom folytában évenként: martius 1jén, julius 1jén, october 26kán és december 1jén hetivásár pedig minden szerdán tartstik. 3)

Á R L E J T É S.

2) T. Bihar megye határozatából közhírré tétetik, hogy a' részére szükséges irószerek és cselédruházati anyagok árlejtése megyei alispán Bernáth József ur elnöksége alatt kirendelt küldöttségelött sz. k. Debreczen városában közelebbi országos vásár alkalmával f. évi aug. 15-kén fog tartatni. 3)

3) HIRDETÉS. Az egri főkáptalan Szarvas című, tágas mulató kerttel ellátott nagy vendégfogadója, aug 12 Egerben, Heves megyében regg. 9 órakor az uradalmi számtartósági irószobában tartandó árverés utján, f. e. sept. 10 napjától három évre, azaz 1845k évi august utolsó napjáig haszonbérbe kiadandó Mellyre a' bérleti kívánók, bánatpénzzel ellátva illendően meghivatnak. 3)

HIRDETVE NY.

2) Szentes m. városának 1100 □ ölivel számítva 1765. holdat tevő Tókei pusztája, 400 szekér jóféle idei szénával vagy a' nélkül is legf. k. k. engedelem folytában ugy azon város határában kisebb nagyobb szakaszokban 977 holdat 684 □ öllet tevőleg a' közlegelőből kiszakasztott föld is szinte haszonbérbe adandó. Mindkét rendbéli földek haszonbérletének, illetőleg árverésének ideje leendő f. 1842. évi aug. us 3. A' haszonbér a' tókei pusztára nézve f. 1842. évi aug. 3től kezdve tartani fog 1852 évi aprilis 23dik napjáig; a' többi földekre nézve a' haszonbér ideje kezdődik f. 1842. évi dec. végén és tartani fog 1852. évi april. 23ik napjáig. Ezenkívül 4 szakaszban 290 hold 599 □ öllet tevő majorsági földek f. 1842 évi sep. 29ik napjától 1847. évi sept. hó 29ik napjáig tartandólag szinte haszonbérbe adandók.

H A S Z O N B É R L E T.

2) A' nm. m. udvari k. kincstár rendelkezésével ezenel közhírré tétetik: hogy a' rozsnói püspöki uradalom kir. haszonvételei, nevezetesen a' püspöki Rozsnó városában „sas” és „fehér rózsza” czimzetű vendégfogadók, nemkülönben ugyanott levő fürdő ahoz tartozó vendégfogadóval együtt, Naadabula és Csucsom Rozsnó mellett fekvő helységeken pedig a' korsmáltatás f. eszt. augustus 10kén valamint tek. ns Abauj vmegyében kebelezett Somodi helységben a' felső és az alsó korsma, fürdő, s a' mérszárszék ugyan azon hó 1jén együtt vagy részenként 1843ik jan. 10 napjától számítandó egymásutáni három évre, a' hely színén, szokott délelőtti órákban tartandó nyilvános árverés utján a' legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adatni fognak.

Ezen kir. haszonvételeket bérleti szándékozónak elegendő bánatpénzzel, s biztosítással ellátva lenniük kell. A' haszonbéri feltételek pedig az uradalmi kormányzó ügyvéd Dobos Ferencz urnál Rozsnón minden időben megtekinthetők. 3)

2) (87) Erdősi csőd.

Mocsolyási alerdős halála következtében a' nm. magyar kir. udv. kamra rendeletinél fogva közhírré tétetik, hogy Mocsolyáson az eddigi alerdősi hivatal helyett erdősi állomás alapítottatott évenként 200 for. díjjal, 4 for. irószerekre, 30 pozs. mérő kétszeressel, 50 pozs. m. zabbal, 6 akó borral, 12öl tűzifával, 72 mázsa szénával és szabad lakással. E' hivatal betöltésére csőd határozottatott, azon megjegyzéssel, hogy az azt elnyerő o hajtók, a' szükséges bizonyítványokkal ellátott folyamodásikat legelőbb hat h é t alatt a' díósgyőri kir. kamarai praefectusi hivatalnál nyujtsák be. 3)

Árcsökkenési híradás!

1) A' nm. m. k. udv. kincstárnak majus 25-ről 1842. 17032 számú rendelete folytában a' szeredi sóhivatal részéről köztudomássá tétetik, miszerint az ott helyben levő k. sóhivatal épületei kijavítására kellő kőmives-, ács-, asztalos-, lakatos-, festő és üveges munkák és anyagok árcsökkenése, melyek 3995 pengő forintra és 54% krokra számítvak, aug. 4kén 1842. 11 órakor a' szeredi k. sóhivatal iróteremében tartatni fog, olly feltétellel, hogy az árcsökkenési ajánlatok csupán lepecsételt irásban fogadtatnak el.

Minden t. cz. vállalkozó, ki a' fenn kijelelt munkákat magára vállalni készneknyilatkozik, ezenel felszólítatik, hogy pecsét alá zárt irásbeli ajánlatát, melyhez a' 10% bánatpénzt 400 pgóftokban akár készpénzben akár statuspirosokban kapcsolni okvetetlen szükséges, a' fenkitett nap reggeli 9 órájáig a'

Az árverésben részt venni kívánók holdjától 30pkval számított bánatpénzzel leendő megjelenésre felhivatnak. Egyéb feltételek a' város bírój és jegyzői hivatalánál megtudhatók. Árverés helye Szentes város közházánál.

2) Haszonbérleti árverés.

Tek. Pestmegyében nem messze Pesttől fekvő s a' fels. cs. kir. családjóság Ráczkevi uradalmához tartozó, gazdasági épületekkel ellátott, 5800 holdból álló felső peszeri pusztarész 1843ik év aprilis 24kétől kezdve 6 egymásutáni esztendőre, a' Promontoriumi főtisztli hivatalnál, reggeli órákban tartandó nyilvános árverés utján f. é. september 29kén a' cs. kir. uradalmak foigazgatósága helybenhagyásának fenntartása mellett, haszonbérbe kiadandó.

A' bérleti szándékozók 600 f. p. p. bánatpénzzel ellátva a' fenn kitett időre s helyre hivatalosak, a' hol is a' bérleti föltételek előképen megtekinthetők. Kelt Promontorban julius 12. 1842. 3)

3) 22708. 1842. A' zágrábi Száva híd vámjövendelmeinek f. é. majus 30án történt nyilvános árverése a' ső felemelt árbeli pénztárra nézve nem levén kedvező eredményű; ezen árverés megújítatni, és határnapul a' folyó évi julius 29-dik napja kitűzetni rendeltetett. Mi is ezen nel hivataloson köztudomásul adatik. 3)

szeredi sóhivatalnál beadja: önkint értődvén, hogy ezen somma a' vállalatban részt nem vevőnek azonnal vissza fog adatni, a' vállalkozó pedig mint rendszeres kötelezési kezesség a' hivatalnál letéve marad.

Az árcsökkenés feltételei és a' kijavítandó építvényeknek előmértékei mind a' k. szeredi sóhivatalnál, mind pedig a' pozsonyi kerület királyi igazgató mérnökénél mindennap megtekinthetők.

2) Árverés-hirdetés.

1) Folyó 1842ik esztendei jul. 30kán délutáni 3 órakor a' pesti kir. tudom. egyetemi orvosi-kar épületében, hatvani utcában tartandó nyilvános árve-

rés utján az említett Egyetem kórházai számára megkívántató vászon és gypotszövet (Barchet) szolgáltatása arra fog bízatni, ki azt legjobb minőségben s legjutányosabban szolgáltatni magára vállalandja. Kivántatik pedig 506rőf fehér, 2/8 rész rőf szélességű házi vászon, — 32 rőf kék nyomatú s egy rőf szélességű vászon, — 109 rőf szalmaszákokra való s egy rőf szélességű vau-tag vászon, 48 rőf fehér, és 19 rőf hamuszínű 2/8 rőf szélességű Barchet; melyekből, kiválasztás végett, az árverők ne terheltessenek mustrákat magokkal hozni. Kelt Pesten jul. 5kén 1842. Szoblahói Pálma Elek a' pesti kir. tud. Egyetem jegyzője. 3)

Árverés lovak és juhokra.

3) Mélt. gróf Hunyady József gazdaság-igazgatói hivatala köz hírel adja, hogy f. é. augustus 16kán délelőtti 8 órak.

kezdvén Mező-keszi Úrményhezközél levő tisztán Nyitra vmegyében 100 darab menesbéli ló, és közötté 5hágomén s több tiszta angol felivér, a' többet ígérőnek kész fizetés mellett eladatni fog. — Ugyanazon nap ugyanott még 600 tenyésztésre való anyajuh árverés utján eladatni fognak. Úrményben jun. 30kán 1842. 6)

Italméresi, vendéglési, és és húsméresi árverés.

3) Mgos gr. Károlyi György ur o' nsga részéről közhírré tétetik, hogy Békés megyében keblezett, s Pest és Arad közötti országos útban eső, igen népes Orosháza helységben az italméresi, vendéglési, és húsméresi haszonvételek f. jul. 30án délelőtt tartandó árverésen f. évi oct. elejétől 3 évre, s ekkép 1845 évi sep. utóljaig haszonbérbe adatni fognak, melly árverésre a' vállalkozók 400 ft pengő bánatpénzzel ellátva leendő megjelenésre ezenel meghivatnak, a' feltételeket előlegesen is, a' tisztartói hivatalban megtekinthetők — Orosházán jul. 6. 1842. Pák Dienes tisztartó által. 3)

3) A' lapunkban s 144dik Pesti-Hirlapban e' f. évi majus 19kén ugyan e' f. évi julius 25re Marcaltőre hirdetett gulyabeli árverés, minthogy már a' gulya alku szerint el van adva, ezenel megszüntette-tik — 3)

2) JELENTÉS. A' mezőhegyesi es. kir. ménes intézet részéről ezenel közhírré tétetik, hogy 112 darab göbölve szabad kézből eladandó, miket a' vevő mindjárt, vagy meghatározandó rövid idő alatt hajthatat el. E' vétellel még azon kedvező körülmény van kapcsolatban, miszerint a' göbölvek megvásárlója mindjárt az iránti szerződés aláírása után, 200 saját sovány ökrét az itteni, 500 holdnyi s kúttal ellátott pusztán, a' sarju legelőn 1842iki october végeig ingyen elhelyezheti. Az eladás többi föltételei a' helyszínen tudhatni meg. Mezőhegyes, jul. 15én 1842 Boxberg ezredes. 3)

12) Csótány (sváb) poloska- és molyirtószerek. A' cs. k. alsóausztriai kormány k. engedelmevel jelentem, hogy Pesten s Bécsben orvosilag megvizsgált méregnélküli próbált szerem van, esótányok tökéletes kiirtására s illatos kenőcsöm a' poloskáknek egész fajostul megsemmisítésére s ezt több pesti s bécsi kitűnő család bizonyítványa is tanúsítja; van molyirtó porom e' fergének bunda, lószőr, toll, könyvek, posztó, és gypajuszövetből, (akár egész vég legyen az, akár készruha) szóval, minden más, még selyem, kelméből is tökéletes kipusztítására, melly nemcsak ártalmatlan az embernek, sőt még a' kelmék színét sem változtatja meg, s minden kár és aggály nélkül használható a' ráragasztott utasítás szerint, szücs, szőnyegező (Tapezierer) posztókereskedő s minden család által. Kaphatók e' szerek, pöcsétes üvegekben használati utasítással, 30 pgó kron, nálam Pesten, nagyhidutezai boltomban fehér hajó átellenében, vagy lakásomon „Marokkai-ház” 2ik emelet 4ik sz. a. s Pesten, köv. helyeken: Hassenstab, szervitater, a' fekete kutyánál, Dietznel, Dietz várososh, sütőutca; Halbauer J. 3fehér rózsánál, királyutczában; Fleischmann J., fehérgalambnál; Amtmann F., ujjpiacz; Bárány urnál a' szecserhez Józsefpiacz; Vass urnál, kishiduteza, a' fekete tevénel; Crettier testvérek-czethalánál, városházipiacz; Semmelweis J.H., a' czukorsüvegnél, hatvanikapu; Löfler és társ., a' badogkalapnál, Leopolduteza s Budán; Gross J., a' sárkányhoz, a' hidnál; Spaizer könyvkötőnél, a' falban; Hafner, a' tigrisnél, Továbbá kaphatni: Pécsell, Adler, hermhuthoz; Ujvideken, Gvozdanovics J., a' nék ráknál; Temesvárott; Ruppertnél; Debreczenben; Wallis Vilmos és társ. uraknál. Szebenben Arz J. Fridr. urnál. Ha rendes használat után e' szerek siker nélkül maradnak, letett árukat vinsszaüzetem. Kollinsky S. 14)

3) 523. HIRDETVE NY. A' pécsvárad kir. Egyetemi uradalom részéről szabadalmos Mohács vsában a' Dunaparton levő raktárban vasasi jó mineműségű Kőszén, pozsonyi mérőjét a' mérő és áruló garassal egyetemben 45 válto krral

Haszonbérbe adandó ezer hold pusztarész.

1) Szabad Jász-Arokszállás városához tartozó s KisKun Fülöp szállás. Szt. Miklós, és Kecskeméttel határos Ke-rekegyházi pusztán, a' közlegelőből ki-metszett eddig mivelés alatt még soha nem volt s bármilly tekintetű használatra alkalmas 2000 hold föld 1600 □ öllel számítva közárverés utján f 1842ik év Sber Iső napjától kezdve 6. egymás utáni évre haszonbérbe fog adatni, az árverés a' helyszínén fog f. e. Aug. 29ike reggeli óráiban tartatni, melly határidőre a' bérleti kívánók minden holdtól 24 p. kr. bánatpénzzel ellátva hivatalosak, a' többi föltételt bővebben megtudhatni a' haszonbérbe adó Város bírāja, vagy jegyzői hivatalánál. 3)

Pénz ajánlatk és két urodalomkerestetik.

3) Egy millió forint pengő pénzben, kamatok által, 32év alatt leendő t ő r l e s z t é smellett, egy sommában, továbbá: több millió p. ft. szinte t ő r l e s z t ő, vagy pedig 6 szádrészes kamatokra, részenként, de csak nagy ö s z v e g e k b e n, nemesi birtokokra ajánlatk, nemkülönben: két jól rendezett és gazdaság-folytatásra mindennel ellátott, biztos jövedelmű, és három száz ezertől 800, ezer p. ftig terjedő értékű urodalom, készpénz fizetés mellett: örökre vagy zálogba kerestetik; mind ezek felől pedig bérment levelekben, Makfalvay János köz és váltótörvény-széki bites ügyvednél, Bakony-Szombathelyen Győr mellett, f. eszt. aug. 21ik napjáig; azontul pedig: Pesten, Széltuczai Vizer házban, 136 szám alatt, bővebben értekezhetni.